

Χτίζοντας ένα επαναστατικό πανεπιστήμιο στη Ροζάβα: Συνέντευξη με την Gulistan Sido

Συνέντευξη που δόθηκε στον Antoine Lalande

Μετάφραση του Κωνσταντίνου Λαμπράκη

Σημείωμα του μεταφραστή:

Πριν λίγους μήνες, το Μάιο του 2021, κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ΕΥΤΟΠΙΑ στα ελληνικά η συλλογή κειμένων «Μαθαίνουμε ακούγοντας: αυτονομία, εκπαίδευση και αντάρτικο σε Τσιάπας και Κουρδιστάν» (μτφρ. Μαρία Μενεγάκη). Από τα συνολικά έξι κείμενα του τόμου, τα δύο εστιάζουν πιο συγκεκριμένα στο ζήτημα της (τυπικής και μη τυπικής) εκπαίδευσης στο πλαίσιο της αυτόνομης διοίκησης στα καντόνια της Ροζάβα. Η συνέντευξη που ακολουθεί είναι της Gulistan Sido, στελέχους του Πανεπιστημίου της Ροζάβα και δημοσιεύτηκε στη γαλλική διαδικτυακή επιθεώρηση Contretemps – Revue de Critique Communiste, στις 19 Ιουνίου 2021. Στη συνέντευξη αυτή η Sido περιγράφει την ιστορία, την λειτουργία, τους στόχους και την πολιτική αντίληψη πίσω από το εγχείρημα του πανεπιστημίου.

Μέσα από τις απαντήσεις της Sido αναδεικνύονται οι στόχοι της εκπαίδευσης της Αυτόνομης Διοίκησης της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας, οι οποίοι αποτυπώνουν τα βασικά χαρακτηριστικά του πολιτικού εγχειρήματος: **την πολυπολιτισμική ειρηνική συνύπαρξη των λαών, την εξοικείωση με μορφές συμμετοχικής δημοκρατίας και αυτοδιοίκησης, την ανάδειξη του ρόλου των γυναικών και την διαφύλαξη της πολιτισμικής και πολιτικής ιδιαιτερότητας του εγχειρήματος στη Ροζάβα, όχι σε απομόνωση αλλά σε οργανικό διάλογο με τον υπόλοιπο κόσμο.** Την ίδια στιγμή, ωστόσο, περιγράφει τις δυσκολίες του εκπαιδευτικού εγχειρήματος σε

συνθήκες πολέμου, όπως επίσης και τους περιορισμούς και την πολυπλοκότητα (και, ενδεχομένως τα στοιχεία «πολιτικού ρεαλισμού» που επιβάλλει) της ευρύτερης γεωπολιτικής κατάστασης στη Μέση Ανατολή και τη Συρία.

***

Από το 2016, η Αυτόνομη Διοίκηση της Βόρειας και της Ανατολικής Συρίας, πιο γνωστή ως Ροζάβα, έχει αποκτήσει το πρώτο της πανεπιστήμιο. Σε αυτήν την συνέντευξη που παραχωρήθηκε στο Contretemps, η υπεύθυνη των διεθνών του σχέσεων, Gulistan Sido, συμφώνησε να διηγηθεί την ιστορία και το πολιτικό εγχείρημα που υπερασπίζεται αυτό το πανεπιστήμιο. Απέναντι στις πολυάριθμες δυσκολίες που αντιμετωπίζει, καλεί την διεθνή κοινότητα σε κινητοποίηση.

***

Contretemps: Ξεκινώντας, θα μπορούσες να παρουσιάσεις τον εαυτό σου και να διηγηθείς την διαδρομή σου και τι είναι αυτό που σε οδήγησε στο να γίνεις η υπεύθυνη διεθνών σχέσεων στο Πανεπιστήμιο της Ροζάβα;

Gulistan Sido: Κατάγομαι από το Αφρίν, την περιοχή των κουρδικών βουνών, αν και γεννήθηκα και μεγάλωσα στο Χαλέπι. Εκεί έκανα τις πανεπιστημιακές μου σπουδές στην λογοτεχνία και στις ανθρωπιστικές επιστήμες, στο τμήμα της γαλλικής φιλολογίας. Μόλις ολοκλήρωσα το πρώτο μου πτυχίο, το 2001, γράφτηκα για ένα δεύτερο, περισσότερο εστιασμένο στη λογοτεχνία. Το 2002, ακολούθως, απέκτησα δίπλωμα στην γαλλο-αραβική μετάφραση. Θα λέγαμε, λοιπόν, πως ερωτεύτηκα τη γαλλική γλώσσα και τη λογοτεχνία της, με την οποία είμαι ερωτευμένη μέχρι σήμερα.

Την περίοδο εκείνη, είχα αρκετούς φίλους στο Χαλέπι. Επισκεπτόμουν το κέντρο γαλλικού πολιτισμού πολύ συχνά και ήμουν ενεργή στους κύκλους των γαλλόφωνων! Αυτά μου γέννησαν την επιθυμία να συνεχίσω τις σπουδές μου στη Γαλλία. Μετά από πολλές ανταλλαγές με e-mail και την βοήθεια μιας Γαλλίδας

φίλης, κατάφερα να αποκτήσω βίζα το 2006, όπως επίσης και πρόσκληση για το πανεπιστήμιο Paris 3 της Νέας Σορβόννης. Έφτασα, λοιπόν, στο Παρίσι στα μέσα του Σεπτεμβρίου του 2006 για να ξεκινήσω τις σπουδές μου και έζησα για ενάμιση χρόνο στο σπίτι μιας γαλλικής οικογένειας. Κατά την διάρκεια της διπλωματικής μου στην σύγχρονη λογοτεχνία, δούλεψα στις αποτυπώσεις του σοφού και της σοφίας στα έργα του Andre Gide, κάτι που ξάφνιασε τους τότε Γάλλους συντρόφους μου. Μόλις απέκτησα το μεταπτυχιακό μου, γράφτηκα στο INALCO[i] με σκοπό να εκπονήσω την διατριβή μου.

Η ερευνητική μου εργασία ήταν να μελετήσω την προφορική λογοτεχνία στην περιοχή του Αφρίν. Ωστόσο, μετά την επιστροφή μου στο Χαλέπι για να συλλέξω υλικό, αντιμετώπισα αρκετά προβλήματα στην επιστροφή στη Γαλλία και συνεπώς παρέμεινα στη Συρία. Παρόλαυτα, κατάφερα να συλλέξω ένα πλήθος παραμυθιών και προφορικών θρύλων στην περιοχή περίπου μέχρι το 2009. Εκείνη την εποχή, το καθεστώς ήταν εξαιρετικά δραστήριο και έπρεπε να κάνω τις έρευνες μου διακριτικά. Ο κόσμος φοβόταν να μιλήσει και να μου πει τα παραμύθια του, ιδίως όταν τους κατέγραφα με μικρόφωνο και κάμερα. Για να με ειλικρινής, δεν μου μιλούσαν σχεδόν καθόλου. Τελικά, παρέμεινα στο Χαλέπι, όπου ξεκίνησα να διδάσκω γαλλικά στο πανεπιστήμιο, μέχρι περίπου το 2011, όπου ήταν και η στιγμή που ξεκίνησα τα γεγονότα στη Συρία, κυρίως στην Νταράα στα νότια της χώρας.

Δυστυχώς, η κατάσταση σιγά σιγά χειροτέρευε στο Χαλέπι. Σταμάτησα τη διδασκαλία επειδή κατέστη πολύ επικίνδυνο να πηγαίνω στο κέντρο όπου πραγματοποιούνταν συχνά οι επιθέσεις. Προοδευτικά τα πράγματα χειροτέρευσαν: ο πόλεμος, το Ισλαμικό Κράτος, οι εισβολές και οι επιδρομές που συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Από τα μέσα του 2012 έως το 2013, εξαιτίας των βομβαρδισμών, παραμέναμε περιορισμένοι στην συνοικία μας στο Χαλέπι, το Σείχ Μακσούντ, το οποίο είναι συνοικία Κούρδων. Το 2013 το ρεύμα κόπηκε εντελώς στη συνοικία. Έπρεπε να ζήσουμε έτσι για ένα χρόνο ή και δύο. Η κατάσταση ήταν, συνεπώς, πολύ σοβαρή και πολύ επικίνδυνη. Ωστόσο, λίγο διάστημα πριν, το

2012, η επανάσταση της 19 Ιουλής ξεκίνησε στην Ροζάβα. Ήταν η στιγμή όπου εμείς αρχίσαμε να κυνηγάμε τα στελέχη της υπηρεσίας πληροφοριών και το στρατό του καθεστώτος στις κουρδικές συνοικίες και στο Κομπάνι. Το ίδιο ξεκίνησε και στο Σείχ Μακσούντ! Ωστόσο, το 2013, το καθεστώς βομβάρδισε και κατέστρεψε ολοκληρωτικά την συνοικία. Μέχρι τον Μάρτιο, αναγκαστήκαμε να φύγουμε και να μετακινηθούμε προς το Αφρίν.

Εκεί, μια άλλη ιστορία άρχισε. Γιατί; Διότι συγκεντρωθήκαμε ως πανεπιστημιακοί και καθηγητές Κούρδοι για να ιδρύσουμε το πρώτο μας Ινστιτούτο κουρδικής γλώσσας και λογοτεχνίας. Ήμουν, λοιπόν, ένα από τα ιδρυτικά μέλη του πρώτου τέτοιου ινστιτούτου στην Ροζάβα! Έως τότε το καθεστώς απαγόρευε όλες τις διδασκαλίες στα κουρδικά. Δεν είχαμε, λοιπόν, ποτέ διδαχθεί στην μητρική μας γλώσσα στα σχολεία, όλες οι διδασκαλίες πραγματοποιούνταν στα αραβικά. Στο πανεπιστήμιο στο Χαλέπι, υπήρχε τμήμα γαλλικής, αγγλικής, περσικής, πρακτικά όλων των γλωσσών εκτός των κουρδικών! Ωστόσο, οι Κούρδοι είναι η δεύτερη πιο σημαντική εθνικότητα! Κατά την διάρκεια των σπουδών μου στο Χαλέπι, εγώ και οι φίλοι μου ήμασταν σοκαρισμένοι βλέποντας πως μερικοί άνθρωποι θεωρούσαν πως κουρδική γλώσσα δεν υπάρχει. Αυτό μας αποτελούσε μια μεγάλη πληγή με όρους ταυτότητας. Μπορούσαμε κάλλιστα να μαθαίνουμε άλλες γλώσσες και να εξοικειωνόμαστε με άλλες κουλτούρες, δεν γνωρίζαμε τίποτα για την μητρική μας γλώσσα και την ιστορία μας.

Αυτό το ινστιτούτο αποτέλεσε, λοιπόν, κάτι το ιστορικό για μας! Ωστόσο, το ίδιο διάστημα, το Αφρίν βρέθηκε περικυκλωμένο από ένα μπλόκο που διήρκησε πέντε χρόνια. Υπήρχε από την μια πλευρά το καθεστώς, από την άλλη η Αλ-Νούσρα και διάφορες άλλες πτέρυγες που πολιορκούσαν την πόλη. Ήμασταν αποκλεισμένοι. Λίγο διάστημα μετά, το 2014, η διακήρυξη της δημοκρατικής αυτό-διοίκησης της Ροζάβα κοινοποιήθηκε. Η διοίκηση αυτή διαρθρώνεται σε τρία καντόνια τα οποία λειτουργούν ως αυτόνομες κυβερνήσεις: Το Τζαζίρα, το Κομπάνι και το Αφρίν. Όλα τα θρησκευτικά και εθνικά στοιχεία της

περιοχής (Άραβες, Ασύριοι, Γεζίντι, Αλαουίτες, Κούρδοι..) συμμετέχουν σε αυτήν την ομοσπονδία. Καθένα από τα καντόνια λαμβάνει υπόψιν τις τοπικές ιδιαιτερότητες. Για παράδειγμα, το Αφρίν είναι κυρίως ένα καντόνι που κατοικείται από Κούρδους, δεν ισχύει το ίδιο για το Τζαζίρα, που κατοικείται περισσότερο από Άραβες και Ασύριους.

Η Ροζάβα, λοιπόν φιλοξενεί πολλές γλώσσες, κουλτούρες, θρησκείες και πιστεύω. Ιδίως, με αυτό το χάος που εκτείνεται σε όλη την Συρία και την στρατιωτικοποίηση κάποιων λαϊκών κινημάτων τα οποία μπορούν να εκτραπούν ανά πάσα στιγμή, ήταν αναγκαίο για εμάς να βρούμε ένα τρόπο για να ζούμε μαζί και να αποφύγουμε τις συγκρούσεις και τις έχθρες μεταξύ των κοινοτήτων. Γι'αυτό, το 2014, συντάξαμε μαζί με όλα τα μέρη της κοινωνίας αυτό που αποκαλούμε το Κοινωνικό Συμβόλαιο. Δεν αποκλείσαμε κανένα μέρος. Όλα ήταν παρόντα για να εκφραστούν και να αποτελέσουν μέρος αυτού του συμβολαίου. Κατόπιν, διοικήσαμε την περιφέρεια μαζί γύρω από την αρχή της «αδελφοσύνης μεταξύ των ανθρώπων». **Διότι σε τελική ανάλυση, είχαμε δύο επιλογές: είτε να επιλέξουμε να ζήσουμε μαζί και να αποδεχτούμε ο ένας την άλλη ή να κάνουμε πόλεμο.** Έτσι, λοιπόν, κάναμε την επιλογή της ειρήνης και μπορέσαμε να σώσουμε τις επαρχίες μας από αυτές τις θρησκευτικές συγκρούσεις.

Κατά την διάρκεια αυτόν των χρόνων στο Αφρίν, από το 2014, ξεκινήσαμε μια επανάσταση γύρω από την διδασκαλία της κουρδικής γλώσσας στα σχολεία. Αυτή η διδασκαλία έπρεπε να είναι μια επανάσταση με την έννοια του ζούμε μαζί, κυρίως ανάμεσα στους Άραβες και τους Κούρδους. Όπως σου είπα, ήταν πολύ σημαντικό για μας να συγκροτήσουμε μια ειρήνη με διάρκεια ανάμεσα στους πληθυσμούς της περιοχής. Κάθε μέρος, Άραβες, Ασύριοι ή Κούρδοι έπρεπε να μπορεί να μαθαίνει στη μητρική του γλώσσα, ενόσω μαθαίνει την γλώσσα αυτών με τους οποίους-ες ζει. Γι'αυτό το παιδιά των Αράβων έπρεπε να μάθουν κουρδικά και τα παιδιά των Κούρδων αραβικά. Ήταν, λοιπόν, στο Αφρίν όπου αυτό το σύστημα ξεκίνησε και το διατηρούμε μέχρι σήμερα για να αποτελεί ένα πολυπολιτισμικό και πολύγλωσσο σύστημα

εκπαίδευσης που εκτείνετε σε όλη τη περιφέρεια.

Το σύστημα αυτό ήταν πολύ διαφορετικό από αυτό που είχε επιβληθεί από το Καθεστώς και το κόμμα Μπάαθ εδώ και πενήντα χρόνια. Γι' αυτούς, η αραβική γλώσσα ήταν η μόνη νόμιμη γλώσσα. Υποτιμούσε εντελώς τις άλλες! Το 2014 ήταν το έτος όπου αυτή η περιφέρεια συγκροτήθηκε πολιτικά πάνω σε αρχές πολυπολιτισμικές. Κάθε καντόνι είχε την επιτροπή του επιφορτισμένη με την εκπαίδευση. Όταν ξεκίνησα να εργάζομαι στο Αφρίν, ήμουν η αντιπρόεδρος της επιτροπής του καντονίου. Ταυτόχρονα, δίδασκα και προετοίμαζα τα προγράμματα εκμάθησης για το Ινστιτούτο της κουρδικής γλώσσας. Το πρώτο έτος, υπήρχαν 500 σπουδαστές για την περιφέρεια του Αφρίν. Συνέχισα με τον τομέα της εκπαίδευσης έως και το 2015, όπου και ιδρύσαμε το πρώτο πανεπιστήμιο στο Αφρίν, πριν τη δημιουργία του πανεπιστημίου της Ροζάβα, μερικά χρόνια αργότερα. Δίδαξα εκεί έως το 2018, ωστόσο εξαιτίας της τούρκικης εισβολής τον Μάρτιο αναγκαστήκαμε να φύγουμε.

Ταυτόχρονα, μεταξύ 2014 και 2018, εργάστηκα στο Καμισλί, στο κέντρο διπλωματικών σχέσεων του TEV-DEM, του Κινήματος για μια Δημοκρατική Κοινωνία, επειδή τα χρόνια που πέρασα στο Χαλέπι, στη Γαλλία και στο Αφρίν μου είχαν δώσει κάποια εμπειρία. Η αραβική, κουρδική και γαλλική μου κουλτούρα βοήθησε αρκετά, κυρίως επειδή η εξάσκηση μιας γλώσσας επιτρέπει να κατανοήσεις πως ζουν και αισθάνονται τα μέλη μιας άλλης κουλτούρας. Αυτό αποτελούσε για μένα ένα πλούτο, ο οποίος με διευκόλυνε στις σχέσεις μου με τους άλλους. Σε εμάς, υπάρχει μια αραβική παροιμία που λέει «μάθε μια άλλη γλώσσα και θα αποτρέψεις ένα πόλεμο». Εδώ, δε μπορούμε να ζήσουμε με μια μόνο κουλτούρα. Γι' αυτό, όταν ξεκίνησα στο πανεπιστήμιο της Ροζάβα σαν αντιπρόεδρος, αποφασίσαμε με την υπόλοιπη διοίκηση να ασχοληθώ πιο συγκεκριμένα με τις διαπολιτισμικές και διεθνείς σχέσεις.

Στη Ροζάβα, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικό να προστατευτούν και να γίνουν σεβαστές όλες οι ιδιαιτερότητες ώστε να μπορούν οι διαφορετικές κουλτούρες. Προσεγγίζοντας τους άλλους, είναι λοιπόν να αποδεχτείς να τους ακούσεις. Αν και οι

διαπολιτισμικές σχέσεις είναι σημαντικές σε εμάς, αυτό δεν είναι ωστόσο αυτονόητο καθώς οι νοοτροπίες αλλάζουν δύσκολα. Χρειάζεται, ακόμα, να ευνοούμε και να αναπτύσσουμε το διάλογο για να αποτρέψουμε το πόλεμο. Γι' αυτό, όταν εργαζόμουν στο TEV-DEM, υποδεχόμουν αρκετές αραβικές φυλές και αντιπροσωπίες Ασσύριων. Συναντιόμασταν αρκετά με φίλους Άραβες των άλλων περιφερειών, όπως αυτούς της Ράκκα. Είναι πολύ σημαντικό για μας να διατηρήσουμε αυτές τις σχέσεις, ειδικά τα πράγματα θα γίνουν χειρότερα από ότι στο Ιράκ ή στο Λίβανο!

C: Μετά την δημιουργία του πανεπιστημίου στο Αφρίν το 2015, πως δημιουργήθηκε αυτό το σχέδιο για το πανεπιστήμιο της Ροζάβα; Υπήρχαν άλλα πανεπιστήμια στην περιφέρεια εκείνο το διάστημα;

GS: Στο Αφρίν, είχαμε απόλυτη ανάγκη να ιδρύσουμε ένα ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Με την διδασκαλία της κουρδικής γλώσσας στα σχολεία, από το 2014, βρεθήκαμε, πράγματι, με την πρώτη γενιά που για πρώτη φορά απέκτησε το σχολικό της απολυτήριο στα κούρδικα. Επιπλέον, εκείνο το διάστημα το Αφρίν ήταν αποκλεισμένο. Συνεπώς, ήταν εξαιρετικά δύσκολο για τους μαθητές να πάνε για σπουδές στο Χαλέπι ή στη Δαμασκό. Οι διαδρομές ήταν εξαιρετικά επικίνδυνες.

Η οικονομική κατάσταση ήταν, επίσης, εξαιρετικά δύσκολη και αναρωτηθήκαμε, τι μπορούσαμε να κάνουμε για αυτούς τους σπουδαστές; Έπρεπε να σταματήσουν ή να συνεχίσουν τις σπουδές τους; Γι' αυτό, αρχικά σκεφτήκαμε να δημιουργήσουμε ένα μικρό ινστιτούτο, το οποίο δεν ήταν ένα πραγματικό πανεπιστήμιο. Είχε δίχρονα προγράμματα σπουδών. Στο τέλος, όσοι και όσες αποκτούσαν το δίπλωμα τους μπορούσαν να διδάξουν και να γίνουν καθηγητές.

Έκτοτε, περισσότερο από μια δεκάδα ινστιτούτων δημιουργήθηκαν: ινστιτούτο για τον αθλητισμό, την μουσική, το θέατρο, το εμπόριο... αρκετοί φοιτητές παρακολουθούσαν για να συνεχίσουν τις σπουδές τους, ωστόσο δεν μπορούσαν να φύγουν από το Αφρίν. Η συγχώνευση αυτών των ινστιτούτων οδήγησε στη δημιουργία του

πανεπιστημίου του Αφρίν. Αυτό το τελευταίο μας επέτρεψε να καλύψουμε ένα θεσμικό κενό που προκλήθηκε από την κατάσταση στη Συρία, πριν το Αφρίν αποκοπεί εντελώς από την υπόλοιπη Ροζάβα, εξαιτίας της τουρκικής εισβολής.

Το πανεπιστήμιο της Ροζάβα, συνεπώς, προέρχεται από αυτό του Αφρίν. Φυσικά, συνεχίσαμε τις ανταλλαγές μας μαζί τους και ύστερα. Ωστόσο, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα χρειάστηκε λίγο περισσότερο χρόνο για να δημιουργηθεί, καθώς υπήρχαν αρκετές τοπικές διαφορές ανάμεσα στα καντόνια του Αφρίν, της Τζαζίρα και του Κομπάνι. Για παράδειγμα, σε σχέση με την διδασκαλία της κουρδικής γλώσσας στα σχολεία, ξεκινήσαμε αρχικά στο Αφρίν, μια κουρδική περιφέρεια, πριν την γενικεύσουμε αργότερα στο Τζαζίρα, που η πλειονότητα είναι Άραβες. Η δημιουργία του πανεπιστημίου, λοιπόν, πραγματοποιήθηκε παράλληλα με την πολιτική ανάπτυξη της περιφέρειας. Κατά συνέπεια το 2016, όταν τα κουρδικά ξεκίνησαν να διδάσκονται στα σχολεία του Τζαζίρα και επειδή ήταν επίσης πολύ δύσκολο για αυτούς να πάνε στο Χαλέπι ή στην Δαμασκό για να συνεχίσουν τις σπουδές τους, η διοίκηση αποφάσισε να ιδρύσει ένα πανεπιστήμιο για όλη την περιφέρεια της Ροζάβα.

Ξεκινήσαμε μόνο με κάποια τμήματα αρχικά, όπως αυτά της γεωπονίας και της κουρδικής λογοτεχνίας. Κατόπιν, όπως σε κάθε πανεπιστήμιο, υιοθετήσαμε ένα εσωτερικό κανονισμό. Η διοίκηση μας συγκροτείται σε συμβούλια, σε εσωτερικές επιτροπές και σε εξωτερικές επιτροπές. Αυτή τη στιγμή, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα βρίσκεται στο τέταρτο χρόνο λειτουργίας τους και υπολογίζουμε πως έχει απονείμει περισσότερα από 1.500 διπλώματα. Είναι, συνεπώς, μια σύντομη εμπειρία, ωστόσο είμαι πεπεισμένοι για τις ευθύνες μας έναντι των επόμενων γενιών, γιατί έχουμε σχέδιο να ιδρύσουμε ένα εναλλακτικό πανεπιστήμιο.

Μάθημα στο αμφιθέατρο, πανεπιστημιούπολη του Καμισλί.

Με ρώτησες επίσης αν υπήρχαν άλλα πανεπιστήμια στη περιφέρεια όταν δημιουργηθήκαμε; Ναι, υπήρχε πράγματι ένα ακόμη στη πόλη Χασάκα. Ωστόσο, εκτός από πανεπιστήμιο του καθεστώτος ήταν πάνω από όλα ένα ιδιωτικό πανεπιστήμιο. Δεν μπορούσαν να πάνε όλοι οι φοιτητές διότι ήταν πολύ ακριβά. Επίσης, το σχέδιο ήταν να μεταδώσουμε τις αρχές της επανάστασης μας σε κάθε θεσμό. Γι' αυτό το λόγο το πανεπιστήμιο της Ροζάβα είναι εντελώς δωρεάν! Παρέχουμε επίδομα και στέγαση για κάποιους φοιτητές, ιδιαίτερα για τους φοιτητές από το Αφρίν, τους οποίους υποδεχτήκαμε μετά την τούρκικη εισβολή και οι οποίοι αντιμετωπίζουν, πράγματι, αρκετές οικονομικές δυσκολίες. Τα γεύματα, αντίστοιχα, είναι δωρεάν.

Θέλουμε το πανεπιστήμιο μας να αντανakλά το πνεύμα της επανάστασης μας, δίνοντας ζωή στις αξίες πάνω στις οποίες γεννήθηκε: αυτές της δημοκρατίας, του σεβασμού στους άλλους πολιτισμούς και στην αναγνώριση του επαναστατικού ρόλου των γυναικών...

Σε σχέση με αυτό το ζήτημα, εφαρμόζουμε την αρχή της συμπροεδρίας, έτσι ώστε να υπάρχει πάντα μια γυναίκα και ένας άντρας. Κατά την διάρκεια αυτών των επιτροπών, η παρουσία γυναικών και θηλυκών αξιωματούχων είναι, επίσης, πολύ σημαντική. Για μας, είναι απαραίτητο ο λόγος των γυναικών να λαμβάνεται υπόψιν σε όλες τις λήψεις αποφάσεων. Γι'αυτό το λόγο υπάρχει, επίσης, ένα ανεξάρτητο συμβούλιο των γυναικών στο πανεπιστήμιο. Συγκαλείτε μια φορά το μήνα και διαθέτει δικό του εσωτερικό κανονισμό. Σε αυτό το συμβούλιο, οργανώνουμε ειδικές δραστηριότητες ή εργαστήρια που απευθύνονται αποκλειστικά σε γυναίκες.

Θέλαμε, λοιπόν, να φτιάξουμε ένα πανεπιστήμιο σε διαφορετικές βάσεις, κυρίως προσπαθώντας να αναθεωρήσουμε τις σχέσεις μεταξύ φοιτητών, καθηγητών και διοίκησης. Στο πανεπιστήμιο της Ροζάβα, υπάρχει, συνεπώς, ένα ανεξάρτητων συμβούλιο των φοιτητών. Ενθαρρύνουμε τους φοιτητές να συμμετέχουν σ'αυτό ώστε να βοηθήσουν το πανεπιστήμιο να εξελιχθεί εμπλέκοντας τους στη λήψη των αποφάσεων. Τους παρακινούμε επίσης να κριτικάρουν τη διοίκηση, συμπεριλαμβανομένων και των καθηγητών τους. Για παράδειγμα, αντιπρόσωποι των φοιτητών, πάντοτε ένας άνδρας και μια γυναίκα, συμμετέχουν σε συναντήσεις του τμήματος με τους εκπροσώπους των καθηγητών. Το πανεπιστήμιο μας λειτουργεί ως μια μεγάλη κομμούνα. Δεν θέλουμε να υπάρχει μια κλασική ιεραρχία ή οι φοιτητές να μην μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα μπροστά στους καθηγητές. Ανά διαστήματα, φτιάχνουμε ερωτηματολόγια τα οποία μοιράζουμε στους φοιτητές, τους καθηγητές και τη διοίκηση για να πραγματοποιήσουμε έρευνες. Προσπαθούμε να εφαρμόσουμε διαφορετικές μεθόδους για να κατανοήσουμε την οπτική των μεν και το δε. Στο επίπεδο της διοίκησης, υπάρχει επίσης μια διοικούσα επιτροπή όπου ο συμπρόεδρος και η συμπρόεδρος δεν μπορούν να προεδρεύουν μόνος-η. Οφείλουν να συμβουλευούνται και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής.

Θέλουμε, λοιπόν, το πανεπιστήμιο μας να είναι ένα επαναστατικό πανεπιστήμιο! Στην πραγματικότητα βέβαια, αυτό δεν είναι κάτι

το αυτονόητο, καθώς είναι εξαιρετικά δύσκολο να αλλάξουν οι νοοτροπίες που είναι αποτέλεσμα σαράντα χρόνων εκπαίδευσης διαποτισμένη από το κόμμα Μπάαθ. **Αυτό απαιτεί ένα αγώνα διάρκειας, κάποιες φορές και ενάντια στους εαυτούς μας.** Λαμβάνουν χώρα, συνεπώς, πολλές συζητήσεις επιχειρώντας να πράξουμε το καλύτερο και να μην πράξουμε όπως το καθεστώς, ειδικά ως δάσκαλοι και καθηγητές. Αναστοχαζόμαστε πολύ πάνω στο ρόλο που μπορεί να έχει ο δάσκαλος ή το πανεπιστήμιο ως θεσμός. Για παράδειγμα, ο ρόλος μας είναι αποκλειστικά να διδάσκουμε και να δίνουμε πτυχία στους φοιτητές; Αναρωτιόμαστε συνεχώς πως μπορούμε να αλλάξουμε το μοντέλο εντός του οποίου ανατραφήκαμε. Στο πολιτικό επίπεδο, προσπαθούμε, επίσης, να αναστοχαστούμε πάνω στο τρόπο που μπορεί το πανεπιστήμιο μας να αυτοδιοικηθεί. Θέλουμε το παράδειγμα της επανάστασης μας να ενυπάρχει στους θεσμούς και πιο συγκεκριμένα στην ανώτερη εκπαίδευση. Μέχρι στιγμής, είμαστε στη διαδικασία της οικοδόμησης, ακόμη και αν κάνουμε λάθη και αντιμετωπίζουμε πολλές δυσκολίες.

Όπως γνωρίζεις, η πλειοψηφία των πανεπιστημιακών μας έχουν φύγει στο εξωτερικό. Μας λείπουν ιδιαίτερα διδάκτορες και καθηγητές να επιβλέψουν φοιτητές οι οποίοι θέλουν να εκπονήσουν μια διπλωματική ή μια διατριβή. Προς το παρόν, δεν μπορούμε να προσφέρουμε τέτοιες σπουδές. Μας λείπουν όλα σε όλα τα πεδία, ιδίως στις κοινωνικές σπουδές, όπου δεν έχουμε καν τμήμα. Αυτό είναι ένα πραγματικό πρόβλημα! Παρά το γεγονός πως πολλοί ειδικοί έχουν φύγει, εμείς επιχειρήσαμε να συγκεντρώσουμε τα άτομα που παρέμειναν. Έχουμε, λοιπόν, καθηγητές αραβικών ή κουρδικών, όπως εγώ, που έχουν διδάξει στα συριακά πανεπιστήμια, στο Χαλέπι ή στη Δαμασκό ή που έχουν σπουδάσει σε άλλα πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Κάνουμε, συνεπώς, πολλά πράγματα! Αντιστεκόμαστε, ερευνούμε, αγωνιζόμαστε. Προσπαθούμε ιδιαίτερα να προσελκύσουμε καθηγητές από το εξωτερικό. Το πανεπιστήμιο μας είναι ένα εγχείρημα που είναι σε διαδικασία οικοδόμησης, ωστόσο εμείς πιστεύουμε σε αυτό! Πιστεύουμε πως μπορούμε να φτιάξουμε ένα άλλο σύστημα

εκπαίδευσης που θα μπορεί να υπηρετεί ένα μοντέλο για όλη τη Συρία και την υπόλοιπη περιοχή. Τελευταία, το πανεπιστήμιο ξεκίνησε τηλεμαθήματα για να αντιμετωπίσει την επιδημία του κορονοϊού. Αυτό είναι κάτι πολύ καινούργιο για εμάς, ειδικά στο βαθμό που αντιμετωπίζουμε μια σειρά από τεχνικά προβλήματα, ωστόσο προσπαθούμε παρόλα αυτά να προσαρμοστούμε.

Πανεπιστημιούπολη του Καμισλί

C: Αντιμετωπίζετε, συνεπώς, δυσκολίες σε σχέση με το ζήτημα της οργάνωσης και του προσωπικού. Ωστόσο, σε ένα επίπεδο πιο πρακτικό, πως ακριβώς συντηρείται τις εγκαταστάσεις; Μπορείς επίσης να εξηγήσεις με ποιο τρόπο χρηματοδοτείται το πανεπιστήμιο;

GS: Για εγκαταστάσεις και κτίρια, χρησιμοποιούμε αυτά που υπήρχαν ήδη από την εποχή του καθεστώτος, κυρίως τα σχολεία. Οι εγκαταστάσεις μας μοιράζονται μεταξύ Καμισλί, Χασάκα και Ρμελάν, αυτή η πανεπιστημιούπολη στεγάζει ειδικότερο το τμήμα της πετροχημείας. Μέχρι στιγμής, επειδή δεν έχουμε μεγάλο

αριθμό φοιτητών, οι εγκαταστάσεις μας καλύπτουν. Για την στέγαση των φοιτητών, μισθώνουμε ξενοδοχείο καθώς οι εγκαταστάσεις που σκεφτόμασταν αρχικά είναι πολύ απομακρυσμένες. Αλλιώς, αξιοποιούμε ό,τι μέσα διαθέτουμε. Για παράδειγμα, ανακαινίσαμε ένα σχολείο για να το χρησιμοποιήσουμε ως φοιτητική στέγη.

Για τους καθηγητές, έχουμε επίσης μισθώσει ξενοδοχεία τα οποία βρίσκονται στο Καμισλί, καθώς, συχνά, οι διδάσκοντες έρχονται από τη Χασάκα και από άλλες περιοχές. Δεν μπορούν, συνεπώς, να επιστρέψουν αυθημερόν διότι οι διαδρομές είναι μεγάλες. Το ίδιο κάνουμε και για το διοικητικό προσωπικό. Σαφώς, η μεταφορά με λεωφορείο μεταξύ των χώρων διαμονής και των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων είναι δωρεάν. Αν και μέχρι στιγμής έχουμε εκμεταλλευτεί κτίρια που υπήρχαν ήδη, θα θέλαμε φυσικά να χτίσουμε μια πανεπιστημιούπολη όπου όλες οι κτιριακές δομές να συγκεντρώνονται στον ίδιο χώρο. Δυστυχώς, κάθε φορά που σκεφτόμαστε να ξεκινήσουμε το εγχείρημα, αντιμετωπίζουμε δυσκολίες οικονομικές ή ασφάλειας, γιατί πραγματοποιούνται συχνά επιθέσεις. Όταν σκεφτόμαστε πως μπορούμε να κάνουμε κάτι, οι επιθέσεις ξαναρχίζουν και δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Είμαστε υποχρεωμένοι να περιμένουμε τη κατάσταση να σταθεροποιηθεί.

Σε σχέση με το θέμα της χρηματοδότησης, το διευθετούμε μέσω της Διοίκησης. Πριν τις τουρκικές επιθέσεις της 9^{ης} Οκτωβρίου του 2019, η Διοίκηση βρισκόταν κυρίως στην Αίν Ίσα, μια μικρή πόλη στη καρδιά της Ροζάβα. Αυτή η διοίκηση αποτελείται από επιτροπές, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που ασχολούνται με την εκπαίδευση. Αυτές οι επιτροπές κατανέμονται κατόπιν σύμφωνα με τον αριθμό των κοινοτήτων ενός καντονιού. Στην περιοχή του Τζαζίρα έχουμε δύο Καντόνια: τη Χασάκα και το Καμισλί. Βασιζόμαστε, συνεπώς, σε αυτήν την επιτροπή η οποία είναι ένα τύπου υπουργείο για αυτό το καντόνι. Για κάθε καντόνι υπάρχει και μια ανεξάρτητη επιτροπή. Η επιτροπή αυτή αποτελείται από ένα εκτελεστικό συμβούλιο στο οποίο αποστέλλουμε κάθε μήνα τη λίστα των στελεχών μας, των

καθηγητών και των εργαζομένων μας.

Εκτός από αυτήν την επιτροπή, δεν έχουμε άλλους τρόπους χρηματοδότησης. Κάθε χρόνο, φτιάχνουμε ένα προϋπολογισμό και τον στέλνουμε στην επιτροπή προς έγκριση. Ωστόσο, πέρα από τη χρηματοδότηση, το πανεπιστήμιο μας είναι ανεξάρτητο! Σε σχέση με το πρόγραμμα ή την επιλογή των καθηγητών, είμαστε ελεύθεροι. Εάν έχουμε ανάγκη εκείνο ή το άλλο πρόσωπο, στο χ ή το ψ τμήμα, φτιάχνουμε ένα συμβόλαιο και ύστερα αποστέλλουμε αίτηση στην επιτροπή της εκπαίδευσης. Συνήθως αποδέχονται και χρηματοδοτούν τη θέση. Αναφορικά με τα προγράμματα, κάθε τμήμα προετοιμάζει το ετήσιο ή εξαμηνιαίο πρόγραμμά του.

Σε αυτό το σημείο, είμαστε ανεξάρτητοι από την επιτροπή! Έχουμε πολλά προγράμματα και διεθνή πανεπιστήμια με τα οποία διατηρούμε σχέσεις και θέλουν να έρθουν εδώ για να μας βοηθήσουν στη χρηματοδότηση ή να κάνουν κάποια πράγματα για μας. Ωστόσο, αυτός ο πόλεμος που δε τελειώνει μας αποτρέπει από το να προχωρήσουμε. Έχουμε υποχρεωθεί να κλείσουμε το πανεπιστήμιο σε πολλές περιπτώσεις, κυρίως κατά τη διάρκεια των επιθέσεων της 9^{ης} Οκτωβρίου. Και μόλις καταφέραμε, τελικά, να συνεχίσουμε, ήρθε ο κορονοϊός! (γέλια) Συνεπώς, πάντα υπάρχουν δυσκολίες! Ωστόσο, έχουμε κάνει το καλύτερο που μπορούσαμε για να μην διακόψουμε την εκπαίδευση, ακόμη και αν οι υποδομές μας δεν είναι οι καλύτερες δυνατές για να πραγματοποιήσουμε διαδικτυακές διδασκαλίες. Στη πραγματικότητα δεν υπάρχει ίντερνετ ή ηλεκτρισμός για τους σπουδαστές οι οποίοι, επιπλέον, δεν έχουν κατ'ανάγκη υπολογιστή ή τα μέσα για πρόσβαση σε ένα ποιοτικό δίκτυο ίντερνετ. Όλα αυτά αποτελούν τεράστιες δυσκολίες, δίχως να αναφέρουμε για το ψυχολογικό βάρος που ασκούν οι επιθέσεις σε εμάς. Διαισθανόμαστε πως η περιοχή γύρω μας φλέγεται. Η κατάσταση είναι, λοιπόν, πάντοτε ασταθής, ωστόσο προσπαθούμε να προχωρήσουμε παρά ταύτα. Κάνουμε ότι περνάει από το χέρι μας για να μην διακόψουμε τις διδασκαλίες, ακόμη και αν φοβόμαστε πως οι επιθέσεις θα ξαναρχίσουν κατά μήκος των συνόρων, όπως εδώ στο Καμισλί.

Πρόσφατα, περάσαμε ξανά σε λοκ-ντάουν, λόγω της μεγάλης ανόδου των κρουσμάτων. Στο πανεπιστήμιο πάμε περιστασιακά μόνο για να εργαστούμε, περίπου δύο φορές τη βδομάδα. Τις υπόλοιπες, εργαζόμαστε από το σπίτι. Είμαστε εξαιρετικά προσεκτικοί στο να φοράμε μάσκες. Τελευταία, για να κάνει τα πράγματα χειρότερα, η Τουρκία έκοψε μέχρι και το νερό στη πόλη Χασάκα. Τη δεδομένη στιγμή, η κατάσταση δεν είναι καθόλου καλή... Ωστόσο, έχουμε καθήκοντα απέναντι στην περιοχή μας και αυτό είναι που μας ωθεί να οικοδομήσουμε και να δημιουργήσουμε τους οργανισμούς μας. Όμως, αυτή η οικοδόμηση απαιτεί πολύ ενέργεια και δύναμη για να αντισταθείς. Κάθε μέρα είναι ένας αγώνας συνεχής.

C: Τα προγράμματα σπουδών που προσφέρονται από το πανεπιστήμιο σας (ιατρικής, πολιτικών μηχανικών και οικολογίας, πετροχημείας) φαίνεται σε ένα πρώτο επίπεδο να ανταποκρίνονται στις υλικές ανάγκες και τους απαραίτητους ανθρώπινους πόρους για την ανάπτυξη και την επιβίωση της περιοχής. Παρ'όλα αυτά, σε αντίθεση με τα γαλλικά και δυτικά πανεπιστήμια, τα οποία ακόμη υποστηρίζουν ένα τεχνητό διαχωρισμό ανάμεσα στην επιστήμη και την πολιτική, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα μοιάζει να προτάσσει ανοιχτά το πολιτικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι επιστήμες και τα πανεπιστήμια;

GS: Πράγματι, είναι περισσότερο από δέκα χρόνια που η περιοχή έχει ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους. Έχεις ανάγκη στελέχη και ικανότητες για το μέλλον της περιοχής, σε σχέση με την γεωργία και τα ορυκτά κυρίως. Επιπλέον, οι γλώσσες και η κουρδική λογοτεχνία είναι επίσης κάτι ουσιώδους σημασίας, το οποίο σχετίζεται με αυτό που σου έλεγα προηγουμένως για το πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της περιοχής. Αυτό που είναι σημαντικό για εμάς και τους φοιτητές, δεν είναι να μαθαίνουν σκέτες γνώσεις. Ένας φοιτητής μαθηματικών ή πετροχημείας, για παράδειγμα, έχει στο πρόγραμμα του μαθήματα γυναιολογίας και επιπλέον μάθημα για τη δημοκρατία ή την κοινωνιολογία συνολικότερα. Προσπαθούμε να μην διαχωρίζουμε τις επιστήμες μεταξύ τους μαθαίνοντας στους φοιτητές πως όλες οι επιστήμες

είναι σημαντικές. Διασφαλίζουμε ότι συμπληρώνουμε τις γνώσεις μεταξύ τους. Η κοινωνιολογία, η γυναιολογία, τα μαθηματικά, οι γλώσσες... όλα τα πεδία είναι αναγκαία για το μέλλον της περιοχής.

Διασφαλίζουμε επίσης πως οι διδασκαλίες μας εξελίσσονται μαζί με τους φοιτητές. Κάθε εξάμηνο οργανώνουμε μιας μορφής γενική συνέλευση του πανεπιστημίου. Σε αυτή τη συνέλευση, επιχειρούμε να βρούμε και άλλους τρόπους διδασκαλίας του κάθε επιστημονικού αντικειμένου. Επιχειρούμε επίσης να εξελίσσουμε τα προγράμματα, επεξεργαζόμενοι μαθήματα ή σεμινάρια τα οποία μπορούμε να προσθέσουμε για να ενθαρρύνουμε τους φοιτητές να διευρύνουν τους ορίζοντες τους και να αποτρέψουμε τον περιορισμό στα μαθηματικά ή την φυσική. Αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό για μας! Μια μέρα κάθε βδομάδα, έχουμε επίσης αυτό που αποκαλούμαι «κοινά μαθήματα». Τις Τρίτες, προτείνεται ένα σεμινάριο από τους φοιτητές του κάθε τμήματος. Προσκαλούν τους υπόλοιπους να έρθουν και να διαλεχθούν πάνω σε μια θεματική την οποία αναλαμβάνουν να περιγράψουν, όπως η πολιτική κατάσταση στην περιοχή, ή ακόμη για κατάσταση των γυναικών στο κόσμο. Μπορούν επίσης να προσκαλέσουν μια προσωπικότητα από έξω για διάλογο. Αυτές οι στιγμές, συνεπώς, μας επιτρέπουν να έχουμε ένα χώρο όπου χάρη σ'αυτόν οι φοιτητές μπορούν να διαθέτουν αρκετές ώρες για να συζητήσουν και να εκφραστούν πάνω σε οποιοδήποτε ζήτημα.

Ωστόσο, είναι σωστό πως η περιοχή έχει ανάγκη ανθρώπινους πόρους. Πόροι που της λείπουν δραματικά. Πιο συγκεκριμένα, οι επιτροπές και οι οργανισμοί χρειάζονται πρόσωπα με ικανότητες. Το πανεπιστήμιο μας, λοιπόν, στρέφεται συνεχώς προς τις ανάγκες της κοινωνίας. Ψάχνουμε να κατανοήσουμε ποια είναι αυτό που έχει ανάγκη και πως μπορούμε να την βελτιώσουμε, εκπαιδεύοντας στελέχη που θα μπορούν να εργαστούν γι'αυτήν και όχι για το κράτος ή την εξουσία. Η έννοια της κοινωνίας είναι, λοιπόν, για εμάς, εξαιρετικά σημαντική. **Για παράδειγμα, για να αντιμετωπίσουμε την υποβάθμιση του status των γυναικών στην περιοχή, προτείναμε ένα μάθημα γυναιολογίας, το οποίο είναι**

κάτι εντελώς καινούργιο για την Συρία και τη περιοχή! Η κοινωνία μας έχει ανάγκη αυτές τις διδασκαλίες. Το ερχόμενο έτος, εμείς πρόκειται να διδάξουμε επίσης άλλη μια επιστήμη με την δημιουργία του τμήματος θρησκευσιολογίας. Δεν θα επικεντρώνεται στο Ισλάμ αλλά σε όλες τις θρησκείες που μπορούν να εντοπιστούν στην περιοχή. Έτσι, ένας γεζίντι, ένας μουσουλμάνος και ένας χριστιανός θα έχουν πλέον τη δυνατότητα να κάθονται μαζί στην ίδια τάξη για να σπουδάσουν την ιστορία των θρησκείων τους και κατόπιν να ειδικευτούν σε ένα θέμα πιο συγκεκριμένο.

Η ανησυχία μας είναι, λοιπόν, να εκπαιδεύσουμε τα στελέχη που θα μπορούν να υπηρετήσουν το συλλογικό. Δεν αφορά, συνεπώς, την απόκτηση ενός πτυχίου για την εργασία για εαυτό σου, αδιαφορώντας για την κοινωνία και την ανάπτυξη της. Σίγουρα, αυτό θα είναι κάτι εξαιρετικά δύσκολο να ενσταλλαχθεί αυτή η νοοτροπία στους φοιτητές. Θέλουμε να συγκροτήσουμε προσωπικότητες ελεύθερες και δημιουργικές, επιχειρώντας να τους μεταδώσουμε ηθικές αξίες και να τους προτρέψουμε να υπηρετήσουν την κοινωνίας. Δυστυχώς, στα πανεπιστήμια του καθεστώτος, αυτό το πνεύμα δεν υπήρχε. Έπρεπε να παρακολουθείται ένα πρόγραμμα το οποίο χρειαζόταν να αποστηθίζεται με σκοπό την τελική εξέταση για να αποκτήσουμε το πτυχίο μας και να εργαστούμε με αυτό. Δεν υπήρχε συνεπώς αυτή η ιδέα τις συλλογικότητες και δεν προέτρεπε τους φοιτητές να αναστοχάζονται για να αλλάξουν τα πράγματα. Όλα αυτά ήταν απαγορευμένα! Γι'αυτό το λόγο πιστεύω πως όλες οι επιστήμες πρέπει σήμερα να συναρθώνονται για να ευνοήσουν τον αναστοχασμό, να φέρουν απαντήσεις και να λύσουν κοινωνικά προβλήματα. Το ίδιο, το σύστημα αξιολόγησης πρέπει να είναι εντελώς διαφορετικό. Εμείς δεν αξιολογούμε ένα φοιτητή αποκλειστικά από τα γραπτά του, αλλά ευρύτερα από το τρόπο που συμπεριφέρεται στη συλλογικότητα: την συμμετοχή του στο μάθημα, τη συνέπεια του, το τρόπο που διαλέγεται με τους άλλους, τη δημιουργικότητα του...

Μάθημα καλών τεχνών, πανεπιστημιούπολη του Καμισλί

Θεωρούμε πως η εκπαίδευση έχει ένα σημαντικό ρόλο να παίξει στο μέλλον της χώρας. Στο καθεστώς, η κοινωνία δεν εξελισσόταν και τα προβλήματα συσσωρεύονταν συνεχώς μέχρι του σημείου της έκρηξης το 2011. Από τότε, η κοινωνία μας κυριολεκτικά βυθίστηκε στο χάος! Ωστόσο, θέλουμε το σύστημα μας να είναι ανοιχτό στην κριτική και να αυτό-αξιολογείται συνεχώς. Γι'αυτό ψάχνουμε να δούμε πως λειτουργούν αλλού στα κόσμο τα πανεπιστήμια, βασιζόμενοι ταυτόχρονα στην μεσανατολίτικη κουλτούρα μας. Η εκπαίδευση είναι μια πολύ μακρά διαδικασία και χρειάζεται να περιμένεις αρκετά πριν δεις τα αποτελέσματα της. Επιπλέον, το μέλλον της Σύριας είναι επίσης αβέβαιο. Σε κάθε περίπτωση, ελπίζουμε πως το μοντέλο των πανεπιστημίων μας θα είναι ένα μοντέλο για την οικοδόμηση του μέλλοντος της Συρίας, δημοκρατική και πολυπολιτισμική.

C: Μοιάζεις αρκετά πεισμένη πως το πανεπιστήμιο της Ροζάβας έχει ένα ρόλο να παίξει στο μέλλον της χώρας και της περιοχής;

GS: Όπως σου είπα, ο ρόλος των θεσμών μας είναι να

προστατέψουν τις αξίες για τις οποίες παλεύει η επανάσταση μας. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να γίνει αυτό, ένας από αυτούς είναι η εκπαίδευση, η οποία κατά την άποψη μου είναι ο πιο σημαντικός. Από το σχολείο έως το πανεπιστήμιο, αυτοί οι θεσμοί παίζουν ένα κρίσιμο ρόλο. Εργάζονται να εκπαιδεύσουν τις νέες γενιές βασιζόμενοι σε συγκεκριμένες αξίες. Θέλουμε μια Συρία ανοιχτή, διότι, τελικά, αποτελούμε κομμάτι της Συρίας. Δεν είμαστε μια περιφέρεια αποκομμένη, ακόμη και ένα έχουμε ένα διαφορετικό σχέδιο. Σκεφτόμαστε, λοιπόν, πως αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να συμβάλλει στο να αλλάξει το μέλλον της Συρίας μέσα από την αναγνώριση της αρχής της ενότητας μέσα από την διαφορετικότητα. Γι'αυτό το λόγο επιθυμούμε να υπερασπίσουμε το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Σύντομα, για παράδειγμα, πρόκειται να ανοίξουμε ένα Ινστιτούτο για τις λαϊκές παραδόσεις της Συρίας. Αρχικά θέλαμε να κάνουμε κάτι για την κουρδική λογοτεχνία και πολιτισμό, ωστόσο κατόπιν θελήσαμε να διευρύνουμε αυτό το σχέδιο ενσωματώνοντας τα ασσυριακά, αραβικά και αρμένικα παραμύθια. Η κοινωνία είναι βαθιά πολυπολιτισμική. Ζούμε όλοι μαζί, κάποιες φορές στην ίδια γειτονιά. Δεν μπορούμε να σκεφτούμε ούτε στο ελάχιστο πως όλοι αυτοί οι πολιτισμοί μπορούν να διαχωριστούν ο ένας από τον άλλο! Ο καθένας πρέπει να μπορεί να εξασκεί το πολιτισμό και τη γλώσσα του και καθένας πρέπει να γίνεται σεβαστός γι'αυτό που είναι. Στο Καμισλί, η συμπροεδρία της κοινότητας αποτελείται από μια γυναίκα Κούρδισσα και ένα άντρα Αρμένιο, καθώς υπάρχουν συνοικίες με πολλούς Αρμένιους. Αυτό είναι κάτι φυσιολογικό για εμάς! Θέλουμε, λοιπόν, οι θεσμοί μας να διαφυλάττουν και να μεταδίδουν αυτές τις αξίες. Γι'αυτό λοιπόν επιδιώκουμε να ενυπάρχουν στα προγράμματα που διδάσκουμε ή στις συζητήσεις που μπορεί να κάνουμε. Εάν οι θεσμοί είναι ένα σώμα, αυτοί κατοικούνται από μια ψυχή, ένα πνεύμα που τις κινεί και τις κατευθύνει. Χρειάζεται λοιπόν να τροφοδοτούμε αυτό το πνεύμα, αλλιώς οι θεσμοί μας θα πεθάνουν και η επανάσταση μαζί τους.

C: Πρωτύτερα μίλησες για την γυναιολογία, μια επιστήμη

ελάχιστα γνωστή στη Γαλλία και την Ευρώπη. Θα μπορούσε να εξηγήσεις τι αφορά;

GS: Πρώτα από όλα πρέπει να γνωρίζουμε πως ο ίδιος ο όρος αποτελεί σύνθεση δύο λέξεων: *jîn*, που σημαίνει «γυναίκα» στα κούρδικα και λογία, που σημαίνει «επιστήμη». Κυριολεκτικά, ο όρος σημαίνει «επιστήμη της γυναίκας». Επιπλέον, το *jîn* προέρχεται από τη λέξη *jîyan* που σημαίνει «η ζωή» στα κούρδικα. Σε τελική ανάλυση, είναι ένας διαφορετικό τρόπο να πεις «επιστήμη της ζωής». Η γυναιολογία θεωρητικοποιήθηκε από τον κριτικό διαννούμενο και ηγέτη του κουρδικού λαού, Αμπντουλάχ Οτζαλάν.

Για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκε αυτή η έννοια στο βιβλίο του *Κοινωνιολογία της ελευθερίας*, που δημοσιεύτηκε το 2008.[ii] Σίγουρα, η θέση των γυναικών στο κίνημα για την απελευθέρωση του Κουρδιστάν είναι πολύ παλιά. Ωστόσο, για πρώτη φορά, ο Οτζαλάν μίλησε για μια «επιστήμη της γυναίκας» και πρότεινε σχετικά μια θεωρία. Γι' αυτόν, οι γυναίκες δεν αποτελούν μόνο το μισό της κοινωνίας αλλά παράγουν, αντίθετα, την κοινωνία ως όλον. Πράγματι, είναι αυτές οι οποίες απασχολούνται με το να αναθρέψουν και να εκπαιδεύσουν τις νέες γενιές. Επίσης, το επίπεδο της χειραφέτησης μιας κοινωνίας αξιολογείται σύμφωνα με την κατάσταση των γυναικών στο εσωτερικό της. Εάν θέλουμε να απελευθερώσουμε την κοινωνία, χρειάζεται πρωτίστως να απελευθερώσουμε τη γυναίκα.

Η ιστορία των γυναικών είναι σε μεγάλο βαθμό άγνωστη και χρειάζεται να την ανακαλύψουμε για να αντιληφθούμε τον επαναστατικό ρόλο που μπορούν αυτές να έχουν. Αυτή η διαπίστωση δίνει ερείσματα για πολλές συζητήσεις και αντιπαραθέσεις στο εσωτερικό μας, ωστόσο αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι η κατάσταση των γυναικών είναι σήμερα πολύ σοβαρή. Κάθε μέρα μαθαίνουμε πως μια γυναίκα δολοφονήθηκε ακριβώς επειδή είναι γυναίκα. Στην περιοχή, το φαινόμενο χειροτέρευσε με τους πολέμους και τις κρίσεις. Επιπλέον, το ίδιο διάστημα, οι γυναίκες ήταν απύσες σε κάθε λήψη πολιτικών αποφάσεων. Αυτό, λοιπόν, μας ώθησε να δηλώσουμε πως δεν θα

μπορέσουμε να λύσουμε τα προβλήματα της ανθρωπότητας εάν πρώτα δεν διευθετήσουμε το πρόβλημα των γυναικών. Για εμάς, η απελευθέρωση της γυναίκας πρέπει να είναι ακόμη σημαντικότερη και από την απελευθέρωση της χώρας!

Η γυναιολογία αναφέρεται επίσης σε όλα τα άλλα φεμινιστικά κινήματα του κόσμου, όπως αυτά των ΗΠΑ και της Γαλλίας. Αυτά τα κινήματα αποτελούν για εμάς μια σημαντική πηγή και η γυναιολογία χρειάζεται να κατανοήσει γιατί αυτά εν μέρει απέτυχαν. Στην γυναιολογία, θεωρούμε επίσης πως ο προσδιορισμός του άντρα περνάει μέσα από τον προσδιορισμό της γυναίκας και όχι το αντίθετο. Γι'αυτό λοιπόν είναι μια επιστήμη που αφορά εξίσου τους άντρες όπως και τις γυναίκες. Εξ ου και σε τοπικό επίπεδο προτείνουμε τις ακαδημίες της γυναιολογίας. Είναι ξεχωριστές ακαδημίες, ανεξάρτητες από το πανεπιστήμιο, στις οποίες διατίθενται μια σειρά από προγράμματα σπουδών στα οποία άντρες και γυναίκες μπορούν να συμμετάσχουν, ανεξάρτητα από την κοινωνική τους προέλευση. Για εμάς, είναι, πράγματι, σημαντικό να συμμετέχουν όλες οι

κατηγορίες: αγρότες, γυναίκες με ή χωρίς εργασία, άντρες του πνεύματος ή όχι... Αυτές είναι κοινωνικές ακαδημίες που απευθύνονται σε αυτές και αυτούς που θέλουν να εκπαιδευτούν για να αλλάξουν τη νοοτροπία τους.

Δεν μας ικανοποιεί η γυναιολογία να διδάσκεται στο πανεπιστήμιο, καθώς είναι σημαντικό για εμάς να εκπαιδεύσουμε το σύνολο της κοινωνίας, όχι μόνο τους φοιτητές ή τις ελίτ. Υπάρχουν, συνεπώς, ακαδημίες γυναιολογίας σχεδόν παντού στην περιφέρεια. Μέχρι στιγμής αυτό λειτουργεί αρκετά καλά! Πριν μερικούς μήνες, μπόρεσα να παρακολουθήσω εκπαιδεύσεις που τις διενεργούσαν γυναίκες και ωστόσο συμμετείχαν αποκλειστικά άντρες! Πριν μερικά χρόνια, κάτι τέτοια θα ήταν απλώς αδιανόητο! Για να αλλάξουν οι νοοτροπίες, επιθυμούμε να φέρουμε άντρες και γυναίκες μαζί ώστε να τους και τις κάνουμε να συνομιλήσουν πρόσωπο με πρόσωπο. Χρειάζεται να αποτραπεί ο διαχωρισμό τους με ξεχωριστές εκπαιδεύσεις καθώς, αντίθετα, θέλουμε να τους φέρουμε μαζί να συζητήσουν και να αντιπαρατεθούν με ένα διαφορετικό τρόπο (γέλια)! Ο στόχος της γυναιολογίας είναι κατά συνέπεια να αλλάξει τις ιδέες, τις γνώμες και τις νοοτροπίες. Και μέχρι στιγμής μπορούμε να παρατηρήσουμε τις αλλαγές! Θα μπορούσες να το νιώσεις εάν ήσουν εκεί.

Οι υπόλοιπες κοινότητες συμμετέχουν επίσης και αυτές όλο και περισσότερο. Οι Αράβισσες ή Ασύριες, για παράδειγμα, παίρνουν όλο και πιο συχνά το λόγο και αρχίζουν να συμμετέχουν στη τοπική πολιτική ζωή, συμπεριλαμβανομένων και αυτών σε περιοχές όπως η Ράκκα. Θέλουν τώρα να κάνουν κάτι για να αλλάξουν τη μοίρα και είναι αυτό που οδηγεί όλο το κόσμο να αναπτύξει μια συλλογική συνείδηση. Παντού, λοιπόν, αρχίζουν να συζητιούνται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην καθημερινότητα, η αντιπροσώπευση των γυναικών στην κοινωνία και η ανάγκη τους να οργανωθούν με τρόπο αυτόνομο. Στη Ευρώπη, επίσης, υπάρχουν ακαδημίες καθώς αναπτύξαμε ένα δίκτυο διεθνές το οποίο οργανώθηκε μαζί με άλλα κινήματα φεμινιστικά. Το ζήτημα της γυναίκας είναι, πράγματι, το ίδιο σε όλες τις

χώρες. Έχουμε ανάγκη, λοιπόν, να φτιάξουμε μια παγκόσμια ιστορία της γυναίκας ώστε να κατανοήσουμε το χειραφετητικό ρόλο που μπορεί να έχει για όλη την κοινωνία. Η ιστορία της αναμένει να γραφτεί, αυτή τη φορά από τις γυναίκες και όχι από τις πολιτικές εξουσίες που κυριαρχούνται από τους άντρες, δηλαδή, τα πατριαρχικό σύστημα. Πιστεύουμε εξίσου πως μια επιστήμη που θα αναπτυχθεί από τις γυναίκες θα επιτρέψει να τεθούν οι βάσεις για μια σωστή κοινωνιολογία.

C: Όταν μιλάς για το πανεπιστήμιο της Ροζάβα, επιμένεις στο πολιτικό του σχέδιο, το οποίο νοείται ως βαθιά επαναστατικό, αλλά επίσης και στην αναγκαιότητα να μελετήσει πως λειτουργούν τα πανεπιστήμια της δύσης ούτως ώστε να μπορέσει να εμπνευστεί. Ως δυτικοί και δυτικές, αυτό μπορεί να μας μοιάζει κάπως παράταιρο καθώς, για πολλούς και πολλές από εμάς, τα πανεπιστήμια μας καταλαμβάνονται όλο και περισσότερο από νεοφιλελεύθερες και καπιταλιστικές λογικές. Προκαλεί έκπληξη, συνεπώς, να βλέπουμε πως αναζητείται την έμπνευση σε αυτά, καθώς βρίσκονται έτη φωτός μακριά από το πολιτικό σχέδιο που υπερασπίζεται. Τι ακριβώς ψάχνετε σε αυτά;

GS: Ναι, το κατανοώ, ωστόσο δεν έχουν όλα τα δυτικά πανεπιστήμια μόνο άσχημα πράγματα! (γέλια). Διαθέτουν επίσης μια σημαντική ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά και είναι αυτό ακριβώς που μας ενδιαφέρει. Χώρες όπως η Γαλλία, η Αγγλία ή η Αίγυπτος έχουν πανεπιστήμια πολύ παλιά! Ωστόσο είναι σωστό πως το πολιτικό μοντέλο που υπάρχει στη Ροζάβα είναι σίγουρα πολύ διαφορετικό από τα μοντέλα των μεγάλων αραβικών ή δυτικών χωρών, που συγκροτούνται στη βάση του μοντέλου του έθνους-κράτους. Επιπλέον, όπως δεν είμαστε ένα έθνος κράτος το ίδιο δεν είμαστε και ένα μοντέλο καπιταλιστικό. Διεκδικούμε το δημοκρατικό συνομοσπονδισμό. Είναι, λοιπόν, ένα εντελώς διαφορετικό μοντέλο αυτό που επιχειρούμε να οικοδομήσουμε και να επεκτείνουμε στη περιοχή. Σαφώς, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα εγγράφεται σε αυτό το πολιτικό σχέδιο και επιχειρούμε να το αντανakλούμε το καλύτερο δυνατό.

Απαντώντας στην ερώτησή σου, θα έλεγα αντίθετα πως πολλά

πανεπιστήμια και πανεπιστημιακοί του εξωτερικού επιδιώκουν να έρθουν σε επαφή με εμάς. Αυτοί επίσης αναζητούν νέες πηγές έμπνευσης ψάχνοντας κάτι που λείπει σε αυτούς! (γέλια). Αντίστοιχα, εμείς ψάχνουμε επίσης σε αυτούς αυτό που λείπει σε εμάς. Κυρίως, επιδιώκουμε να κατανοήσουμε την ιστορική εξέλιξη των πανεπιστημίων τους, καθώς το κύρος των γαλλικών πανεπιστημίων δεν προέκυψε σε μια μέρα! Αναπτύχθηκαν βήμα βήμα, το ίδιο διάστημα με τις πολιτικές εξουσίες. Εάν μιλάω πολύ για τα γαλλικά πανεπιστήμια και αν είμαι πεπεισμένη πως μπορούν να μας μεταδώσουν πολλά πράγματα, είναι διότι γνωρίζω πως η Γαλλία πραγματοποίησε την επανάσταση της το 1789 και πως η επαναστατική κουλτούρα σημάδεψε βαθιά την γαλλική κοινωνία μακροπρόθεσμα, και ιδίως τη διανόηση της, τη λογοτεχνία της και την κριτική της σκέψη. Προσπαθούμε, λοιπόν, να κατανοήσουμε πως οι Γάλλοι κατόρθωσαν να αποκτήσουν τέτοιο κύρος στο κόσμο χάρη στα πανεπιστήμια τους και την πνευματική παραγωγή τους.

Από την άλλη πλευρά, δεν παραβλέπουμε το γεγονός πως τα δυτικά πανεπιστήμια μπορεί επίσης να συμμετέχουν σε ένα παιχνίδι ανταγωνισμού μεταξύ τους, με στόχο να κυριαρχήσουν στα άλλα, κυρίως αυτό-παρουσιάζομενα ως μοντέλα προς μίμηση! Στην περιοχή μας, υπάρχουν αμερικάνικα πανεπιστήμια παντού! Στο Μπασούρ, στο ιρακινό Κουρδιστάν, στο Λίβανο επίσης... δεν μπορεί να αγνοηθεί αυτή η πλευρά. Ωστόσο αυτός που μας ενδιαφέρει εδώ στη Ροζάβα, είναι κυρίως να κατανοήσουμε πως διαμόρφωσαν μια πολιτιστική και πνευματική κληρονομία. Και σε αυτό το σημείο, πιστεύω πως τα γαλλικά πανεπιστήμια αντιπροσωπεύουν ένα μοντέλο πολύτιμο, τουλάχιστον αυτή είναι σε κάθε περίπτωση η άποψη μου (γέλια). Ακολούθως, χρειάζεται να βρούμε ένα τρόπο να ενσωματωθούμε στα υπόλοιπα πανεπιστήμια του κόσμου ώστε να αποκτήσουμε επαφή με αυτά.

Για παράδειγμα, θα ήθελα η Γαλλία να είχε μια παρουσία εδώ στη Ροζάβα, κυρίως για την ανάπτυξη πολιτιστικών κέντρων και την ενίσχυση των δεσμών της με την περιοχή μέσα από την ίδρυση χώρων ανταλλαγής απόψεων. Παρά το γεγονός πως η Γαλλία είχε

μακρά παρουσία στη Συρία, δεν έχουν απομείνει πολλά από την κληρονομία της στη Ροζάβα, τουλάχιστον σε πνευματικό και πολιτιστικό επίπεδο. Πιστεύω λοιπόν σε αυτήν την εμπειρία των γαλλικών πανεπιστημίων, που δε μπορεί να συγκριθεί με το δικό μας πανεπιστήμιο. Συνοπτικά, επιχειρούμε να δούμε πως το δικό μας πολιτικό μοντέλο μπορεί να διατηρήσει το πανεπιστήμιο μας για όσο περισσότερο γίνεται, αφήνοντας μια κληρονομία πίσω του ενόσω φτάνει τα επίπεδα κύρους των άλλων πανεπιστημίων. Μολονότι, τη δεδομένη στιγμή, μας λείπει πλήθος πραγμάτων στη Ροζάβα και δε γνωρίζουμε πως θα μοιάζει το πανεπιστήμιο μας σε δέκα, είκοσι ή εκατό χρόνια. Απλά δεν ξέρουμε! Αυτό που είναι σίγουρο, είναι πως έχουμε ιδιαιτερότητες πολιτικές και πολιτιστικές που ευχόμαστε να προστατέψουμε.

Προς το παρόν, είναι σημαντικό για εμάς να πηγαίνουμε στα άλλα πανεπιστήμια και να βλέπουμε τι είναι αυτό που κάνουνε, μόνο και μόνο για να μη βρεθούμε αποκομμένοι από το κόσμο! Η περιοχή στην οποία ζούμε είναι πάντοτε υπό το καθεστώς εμπάργκο. Για να το άρουμε, χρειάζεται μια εξωτερική βοήθεια, ωστόσο τα πράγματα δεν είναι αυτονόητα... Υπάρχουν οικονομικά και γεωπολιτικά συμφέροντα τα οποία διακυβεύονται, αλλά όχι τα συμφέροντα των λαών, των κοινωνιών ή των μειονοτήτων. Επιχειρούμε, λοιπόν, να διαδραματίσουμε το ρόλο μας, να δημιουργήσουμε ισορροπίες για να αντισταθούμε και να διασφαλίσουμε την ύπαρξη μας εν μέσω συγκρούσεων και συμφερόντων που μας υπερβαίνουν. Με τη Τουρκία στο Βορρά, το συριακό καθεστώς στο Νότο και τις ξένες δυνάμεις που επιτηρούν τα πάντα, είναι σαν να είμαστε περικυκλωμένοι από λύκους έτοιμους να μας καταβροχθίσουν με κάθε ευκαιρία.

Τελετή απονομής πτυχίων, πανεπιστημιούπολη του Καμισλί

Με το πανεπιστήμιο, επιθυμούμε να σπάσουμε αυτόν τον αποκλεισμό, ακριβώς επειδή οι ιδέες έχουν την δύναμη να διαπερνούν τα σύνορα, ειδικά με την τεχνολογία που υπάρχει σήμερα. Αυτό είναι μια ευκαιρία να ανταλλάξουμε απόψεις, ακόμη και ένα δεν μπορούμε να φύγουμε από την επικράτεια. Το να συνομιλούμε με τα ξένα πανεπιστήμια μας επιτρέπει, επίσης, να διασφαλίσουμε την αναγνώριση του πανεπιστημίου μας διεθνώς. Όπως γνωρίζεις, το πολιτικό στάτους της περιοχής μας δεν έχει αναγνωρισθεί, ή τουλάχιστον όχι ακόμη. Κατά συνέπεια, το πανεπιστήμιο μας δεν είναι επίσημα αναγνωρισμένο ως τέτοιο. Αυτό αποτελεί ένα πραγματικό εμπόδιο για εμάς καθώς, για παράδειγμα, γνωρίζουμε πως υπάρχουν υποτροφίες, χρηματοδοτήσεις ή project στα οποία θα μπορούσαμε να υποβάλλουμε αίτηση ως πανεπιστήμιο αλλά, εφόσον δεν είμαστε έτσι αναγνωρισμένοι από τα άλλα διεθνή πανεπιστήμια και ιδρύματα, δεν μπορούμε να το κάνουμε.

Γι'αυτό το λόγο ψάχνουμε συνεχώς να ενισχυθούμε, καλύπτοντας τα κενά μας. Και γι'αυτό, πρέπει να παρακολουθούμε πως οι άλλοι αναπτύχθηκαν μακροπρόθεσμα. Επιχειρούμε να εντοπίζουμε τα κριτήρια που καθιστούν ένα πανεπιστήμιο αναγνωρίσιμο διεθνώς. Ως ένας ίδρυμα της ανώτατης εκπαίδευσης, έχουμε

ανάγκη άλλα ιδρύματα να μας αναγνωρίσουν. Αυτά τα τελευταία μπορούν να συμβάλλουν εξαιρετικά αναπτύσσοντας πιο επίσημες σχέσεις με εμάς. Αυτό μας επιτρέπει να ενισχύσουμε την θεσμική μας θέση. Γι'αυτό το λόγο εμείς επιχειρούμε επίσης συνεχώς να βελτιώνουμε τα προγράμματα μας και να εξελίσσουμε τα υλικά το οποία διδάσκουμε ώστε να καθίστανται έγκυρα από τους άλλους.

Δεν μιλάω για το πολιτικό σχέδιο το οποίο μας κινεί και το οποίο σκοπεύουμε να υπερασπίσουμε, αλλά από μια σκοπιά επιστημονική και ακαδημαϊκή, δηλαδή των προγραμμάτων, της παιδαγωγικής, των επιδόσεων, των διδασκόντων, των φοιτητών... επιχειρούμε να παραμείνουμε στο πνεύμα των καιρών και να μην βρεθούμε αποκομμένοι από το κόσμο, ακόμη και να μας λείπουν τα πάντα και διαθέτουμε μια ιδιαιτερότητα πολιτιστική και πολιτική που επιθυμούμε να αναγνωριστεί. Στρεφόμαστε προς τα έξω μας επιτρέπει να αναμετρηθούμε με τις δικές μας βεβαιότητες, προσπαθώντας κυρίως να κατανοήσουμε πως σκέφτονται οι άλλοι. Συμμετέχουμε λοιπόν σε ένα πλήθος συναντήσεων, εκπαιδεύσεων, εργαστηρίων... προσπαθούμε να συγκροτήσουμε δεσμούς με τους άλλους για να συζητήσουμε τα προβλήματα μας και να δούμε πως μπορούν αυτοί να μας βοηθήσουν από την πλευρά τους.

C: Στις 25 Φεβρουαρίου έλαβε χώρα μια συνάντηση με μια αντιπροσωπία Γάλλων πανεπιστημιακών που οργανώθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης. Τι κρατήσατε από αυτήν;

GS: Προς το παρόν, δεν υπήρξε κάποια δέσμευση. Αρχικά, ήταν να έρθουμε στο Παρίσι το Φεβρουάριο του 2020, ωστόσο δεν πήραμε βίζα. Η συνάντηση της 25^{ης} Φεβρουαρίου ήταν, λοιπόν, μια αρχή ώστε να εργαστούμε πάνω σε επίσημες σχέσεις και να συνδεθούμε με τα γαλλικά πανεπιστήμια, κυρίως χάρη σε ένα δίκτυο φίλων Τούρκων, Κούρδων και Γάλλων οι οποίοι σπουδάζουν και διδάσκουν εκεί και τους οποίους ευχαριστώ όλους για την διοργάνωση της συνδιάσκεψης. Αυτή η συνδιάσκεψη είχε πραγματική απήχηση! Στις 25 Φεβρουαρίου, λοιπόν, πραγματοποιήσαμε κάτι σημαντικό. Κατόπιν, υπήρξαν ανταλλαγές απόψεων και συζητάμε τα project τα

οποία θα θέλαμε να πραγματοποιήσουμε μαζί.

Σε προσωπικό επίπεδο, έλαβα πρόσκληση από τον Ερίκ Φασίν και την Κάρολιν Ιμπός ώστε να πάω και να πραγματοποιήσω έρευνες για ένα μήνα εντός του Εργαστηρίου Σπουδών του Φύλου και της Σεξουαλικότητας (Laboratoire d'études de genre et de sexualité-LEGS) στο πανεπιστήμιο Paris 8, στο Σαιν-Ντενί. Αυτό θα μας επέτρεπε να οργανώσουμε κοινά σεμινάρια. Υπήρξαν, ακολούθως, προσκλήσεις να αναπτύξουμε τις ανταλλαγές ανάμεσα στα εργαστήρια φεμινιστικών σπουδών και του τμήματος γυναιολογίας του πανεπιστημίου μας.

Αυτό θα μας επιτρέψει να εξελίξουμε τις σχέσεις μας στο μέλλον και να αναγνωριστεί το πανεπιστήμιο μας. Δυστυχώς, η επιδημία του κορονοϊού άλλαξε τα πράγματα. Ήταν να πάμε στη Γαλλία και να επισκεφτούμε αρκετά πανεπιστήμια, αλλά αυτό δεν έγινε.

Προς το παρόν, είμαστε πάντοτε στο στάδιο των διαδικτυακών συναντήσεων. Πράγμα που σημαίνει πως τα πράγματα προχωράνε αργά. Αν η κατάσταση βελτιωθεί, ελπίζουμε να έρθουμε πολύ γρήγορα στην Ευρώπη και στη Γαλλία ώστε να συναντήσουμε από κοντά τα τμήματα των πανεπιστημίων για να τους παρουσιάσουμε το σχέδιο του πανεπιστημίου μας. Προς το παρόν, προσπαθούμε να συνεχίζουμε να εργαζόμαστε από απόσταση, κυρίως για να αναπτύξουμε τα προγράμματα ανταλλαγών για τους διδάσκοντες και τους φοιτητές. Πρόσφατα υπογράψαμε ένα πρωτόκολλο με το California Institute of Integral Studies.[iii] Ο πρόεδρος του τμήματος ανθρωπολογίας, μαζί με μια ομάδα πανεπιστημιακών και φοιτητών ήρθε και μας επισκέφτηκε πρόσφατα! Πέρασαν μαζί μας δεκαοκτώ μέρες, οι οποίες ήταν πολύ πλούσιες και για τους μεν και για τους δε. Αυτή τη περίοδο, προσπαθούμε επίσης να αναπτύξουμε σχέσεις με τα αιγυπτιακά πανεπιστήμια, με τα οποία μοιραζόμαστε την ίδια γεωγραφική αναφορά. Σε κάθε περίπτωση, θεωρώ πως οι Γάλλοι μπορούν να παίξουν το ρόλο τους στο μέλλον του πανεπιστημίου μας. Γι'αυτό απευθύνω ένα κάλεσμα σε όλους τους διανοούμενους και πανεπιστημιακούς να μην αφήσουν το πανεπιστήμιο της Ροζάβα απομονωμένο! Είναι σαν δικό τους πανεπιστήμιο, μπορούν να συμμετέχουν στην οικοδόμηση και τον

εμπλουτισμό του. Αυτός είναι ο τρόπος που μπορούν να μας βοηθήσουν πιο συγκεκριμένα!

Υποσημειώσεις:

[i] Institut national des langues et des civilisations orientales – Εθνικό Ινστιτούτο Γλωσσών και Πολιτισμών της Ανατολής.

[ii] (Σ.τ.Μ.) Κυκλοφόρησε στα αγγλικά υπό το τίτλο *The Sociology of Freedom. Manifesto of the Democratic Civilization, Volume III*, το 2020, από τις εκδόσεις Kairos, με πρόλογο του Τζον Χόλογουεϊ. Το βιβλίο, σε pdf μορφή, διατίθεται στο σύνδεσμο https://libcom.org/files/sociology_of_freedom_9781629637730.pdf

[iii] (Σ.τ.Μ.) Το California Institute of Integral Studies (CIIS) είναι ένα ιδιωτικό μη κερδοσκοπικό πανεπιστημιακό ίδρυμα που εδρεύει στο Σάν Φρανσίσκο των ΗΠΑ. Ιδρύθηκε το 1968 και προήλθε από την Αμερικανική Ακαδημία Ασιατικών Σπουδών (American Academy of Asian Studies). https://en.wikipedia.org/wiki/California_Institute_of_Integral_Studies